

KIELIKARHU 1

Suomi toisena kielenä

Elina Heikkilä-Kopperoinen
Sari Ruutu
Elli Saari

OPETUSHALLITUS

Sisällys

<i>Oppilaalle</i>	3
<i>Sisällys</i>	4
<i>Opettajalle</i>	7
<i>Oppimisen välineitä</i>	9

ENTTEN TENTTEN 11

Heinähattu, Vilttitossu ja ärhäkkä koululainen	12
Itse olet kateellinen!	14
Se ei käy!	18
Ala jo kirjoittaa!	20

TEELIKAMENTTEN 23

Xingin matka Suomeen	24
Kiina-juttuja	25
Sukulaisia	28
Esi-isiä?	31

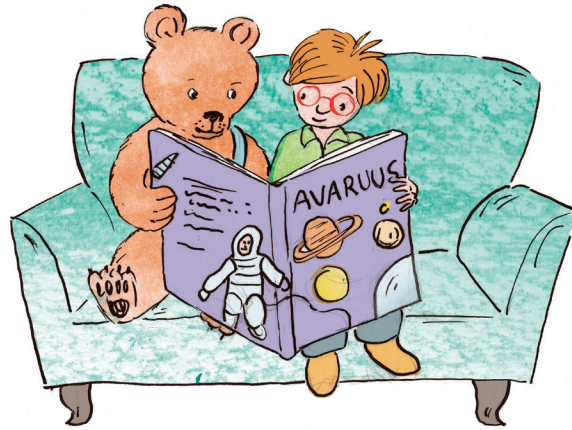
HISSUN KISSUN 33

Joulua odotellessa	34
Joulun herkkuja	36
Iloista joulua!	39
Suomalaisia juhlia	42

VAAPULA VISSUN 45

Urpo ja Turpo	46
Raketti	51
Avaruusprinsessa	55
Avaruus	58

EELIN KEELIN KLOT 61

Isällä on kiire	62
Isä vaihtaa vapaalle	64
Lomamatkalle!	67
Jos metsään haluat mennä nyt	71

VIIPULA VAAPULA VOT 74

Ilmassa tuoksuu kevät	75
Kevättä rinnassa	79
Eläimet tekevät pesän	82
Kevät keikkuen tulevi	86

ESKON SAUN 89

Hirmuista koulupäivää, hirviö!	90
Aamu	94
Koulussa	98
Kaverit	101

PIUN PAUN 105

Väykkä puutarhurina	106
Kadonnut tomaatti	109
Suuri tomaattisota	112
Rauha	115

NYT MÄ LÄHDEN 118

Keralassa ja Keravalla	119
Matkaliput Intiaan	122
Vaatikaa täsmällisyyttä!	125
Kohtaaminen.....	128

TÄSTÄ PELISTÄ POIS 131

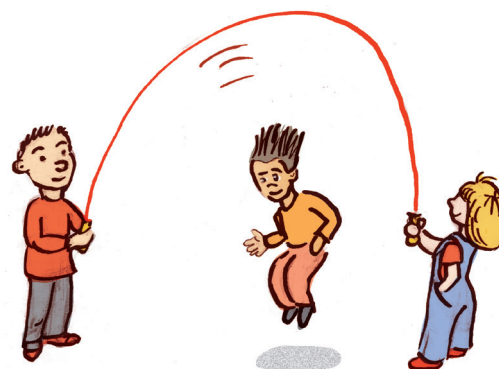
Risto Rappääjä ja villi kone	132
Tsokit!	135
Onko meillä varkaita?	138
Tasapeli	141

PUH PAH 145

Onneli ja minä.....	146
Annelin perhe	149
Onnelin perhe	152
Rehellinen löytäjä saa pitää.....	155

PELISTÄ POIS..... 161

Pablo pääsee kentälle.....	162
Sooloilua vai joukkuepeliä?	165
Kaalipotku	167
Mestaruusottelu.....	170

Oppimisen välineitä

LUKULUUPPI

Jokaisen kappaleen alussa on lukuluuppitehtävät. Ne ohjaavat tekstien ja kuvien lukemiseen. Lukuluuppitehtävät auttavat ennakoimaan tekstin sisältöä: pystyt päättämään jo paljon, ennen kuin olet vielä lukenutkaan koko tekstiä.

Sanalaatikot

Sanalaatikon sanoja voit lukea ja tutkia yksin tai yhdessä muiden kanssa. Ne liittyvät tekstiin ja kuviin. Sanoilla voi myös leikkiä erilaisia sanaleikkejä, kuten sananselitystä, bingoa tai esitä ja arvaa -leikkiä. Joihinkin sanalaatikoihin on kätkeyty sama sana kaksi kertaa. Löydätkö ne?

Dialogit

Useimmissa kappaleissa on pieni dialogi, jossa kirjan tutut henkilöt keskustelevat tekstin aiheesta. Voit lukea niitä pariin kanssa. Ne ovat lyhyitä tekstejä, jotka voi myös opetella ulkoa ja esittää muille oppilaille, joko hauskaasti eläytyen tai vaikkapa hiljaa kuiskaten.

Tekstilaatikot

Tekstilaatikoista löydät erilaisia pieniä tekstejä, joita voit lukea itsenäisesti joko kotona tai koulussa.

Kysymykset

Jokaisessa kappaleessa on lopussa kysymyksiä. Kun olet lukenut tai kuunnellut tekstin, voit vastata niihin joko suullisesti tai kirjoittaa vastaukset vihkoon.

SANASALAATTI

Joka kappaleessa on salaattikulho, jossa on kappaleeseen sopiva aihealue. Kun olet tutkinut kuvaa ja lukenut kappaleen, yritä keksiä aiheeseen sopivia sanoja yhdessä muiden kanssa. Sanoja voi kirjoittaa vihkoon ja niillä voi leikkiä erilaisia sanaleikkejä, kuten sanalaatikonkin sanoilla.

Ala jo kirjoittaa!

LUKULUUPPI

- » Kat-so ku-va-a.
Mis-sä Vilt-ti-tos-su
nyt on? Mik-si?

na

na-ru

o-vi

ot-sa

no

nuk-ke

o-me-na

op-pii

nun

nap-pi

o-ra-va

o-saa

nin

nu-me-ro

soh-va

mat-to

on

no-ja-tuo-li

mat-to

o-lo-huo-ne

Vilt-ti-tos-su me-ni naa-pu-riin.

Hän is-tuu o-lo-huo-nees-sa.

Hän ha-lu-aa ky-nän ja pa-pe-ri-a.

Hän ei ha-lu-a herk-ku-ja.

Mitähän
hänellä on
mielessään?

Vilt-ti-tos-su is-tui o-lo-huo-neen
pöy-dän ää-reen ja Ha-li-se hä-nen
vie-reen-sä.

– Mis-tä me a-loit-tai-sim-me?
Ha-li-se kysyi.

– A-la jo kir-joit-taa, Vilt-ti-tos-su
mää-rä-si.

– Mi-nä o-saan jo, Ha-li-se sa-noi.

– Si-nä-hän se ha-lu-at op-pi-a
kir-joit-ta-maan.

– Niin mi-nä ha-lu-an-kin. Mi-nä
ha-lu-an op-pi-a kir-joit-ta-maan,
et-tä "on-ki-ret-ki on pe-ruu-tet-tu",
Vilt-ti-tos-su sa-noi.

– A-haa, se-hän on jän-nä lau-se,
Ha-li-se sa-noi.

–Kir-joi-ta sit-ten, Vilt-ti-tos-su
ko-men-si.

SINIKKA NOPOLA JA TIINA NOPOLA: HEINÄHATTU,
VILTITOSSU JA ÄRHÄKKÄ KOULULAINEN. TAMMI 2013.

1. Mis-sä Vilt-ti-tos-su on?

2. Mik-si Vilt-ti-tos-su me-ni
naa-pu-riin?

3. Mi-ten Vilt-ti-tos-su pu-hui?

Kadonnut tomaatti

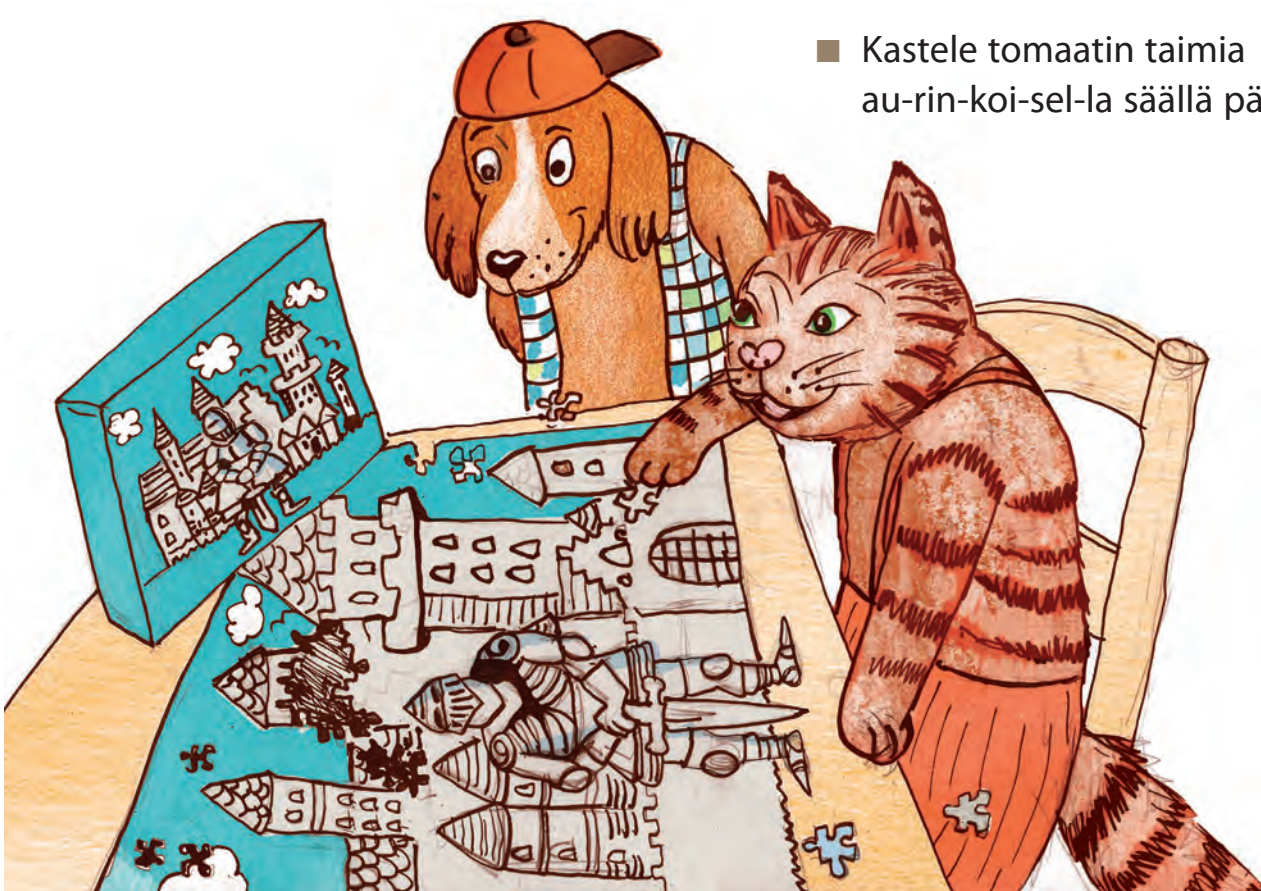
TOMAATIN KASVATUS

- Kasvata tomaatti taimesta. Taimien kas-va-tuk-seen kannattaa varata aikaa 4–8 viikkoa.
- Kylvä siemenet maa-lis-huh-ti-kuus-sa sisälle laatikkoon tai pieniin ruukkuihin. I-han-teel-li-nen läm-pö-ti-la on noin +25 °C.
- Kun siemenet ovat itäneet, siirrä taimet vii-le-äm-pään mutta valoisaan paikkaan.

LUKULUUPPI

- » Mitä tiedät jo puu-tar-han-hoi-dos-ta?
- » Katso ot-sik-ko-a ja ku-va-sar-jaa. Mitä Väykän lem-pi-to-maa-til-le on ta-pah-tu-nut?

- Istuta tomaatit ulos tai kas-vi-huo-nee-seen, kun hallanvaara on ohi ja ilma on noin +10 °C.
- Käytä kas-vu-a-lus-ta-na ra-vin-tei-kas-ta puu-tar-ha-mul-taa.
- Lannoita taimia vii-koit-tain.
- Kastele tomaatin taimia au-rin-koi-sel-la säällä päi-vit-täin.

taimi

siemen

ruukku

halla

kas-vu-a-lus-ta

ihan-teel-li-nen

viileä

valoisa

ra-vin-tei-kas

kylvää

itää

istuttaa

lan-noit-taa

kastella

kasvattaa

Kaksi to-maat-ti-a käveli tien yli.
 Toinen jäi auton alle.
 En-sim-mäi-nen tomaatti sanoi
 sille: "Tulehan ketsuppi!"

1. Oliko vitsi sinulle tuttu?

Pablo pääsee kentälle

LUKULUUPPI

- » Katso kuvaa ja lue otsikko. Mistä teksti kertoo?

Pablo polkee pyörällä ketjut suhisten. On kova kiire, ja jän-nit-tää-kin vähän. Olisi noloa myöhästyä ekoista harkoista, kun ei tunne ketään.

Sitä saattaa joutua vaikka e-lä-väk-si maa-li-tol-pak-si! Tai ainakin saa ihan tyhjän pallon.

Äiti on pakannut nappikset tree-ni-kas-siin ja antanut Pablolle on-nen-pot-kun.

– Onnea matkaan, Pablo! Muista varoa jäähyjä.

Äiti ymmärtää jal-ka-pal-los-ta yhtä paljon kuin Pablo ur-ku-mu-sii-kis-ta.

Kun Pablo sitten saapuu kentän laitaan, Pal-lo-poi-ki-en treenit ovat jo alkaneet. Kentällä pomppii ainakin kak-si-kym-men-tä palloa. Pablon sydän pomppaa kurkkuun.

jal-ka-pal-lo

fudis

harkat

har-joi-tuk-set

treenit

nappikset

jal-ka-pal-lo-ken-gät

tree-ni-kas-si

on-nen-pot-ku

jääh

Pal-lo-po-jat

jengi

joukkue

jal-ka-pal-lo-kent-tä

maa-li-tolp-pa

1. Mitä al-le-vii-va-tut sanonnat tar-koit-ta-vat?
2. Mitkä sa-na-laa-ti-ko-n sanoista ovat **sy-no-nyy-me-ja** eli tar-koit-ta-vat samaa?

Muhis,
pelaatko
fudista vai
futista?

